

Upadek wpływów radzieckich w Polsce - obrady okrągłego stołu

Upadek wpływów radzieckich w Polsce - obrady okrągłego stołu

Po zniesieniu stanu wojennego wśród społeczeństwa zapanował stan powszechnej apatii. Mimo, iż w sklepach pojawiło się nieco więcej towarów konsumpcyjnych, nasiliła się migracja zarobkowa. Wieści o przyznaniu pokojowej Nagrody Nobla Lechowi Wałęsie w październiku 1983 r. przyćmiła wiadomość o zamordowaniu przez SB kapelana Solidarności księdza Jerzego Popiełuszki. W dniu 19 października 1984 roku został on potajemnie schwytany i skatowany, a jego ciało miało zostać utopione w Wiśle. Ta przerażająca tragedia nadal stanowi przedmiot śledztwa Instytutu Pamięi Narodowej.

W roku 1986 r. powstała Tymczasowa Rada NSZZ Solidarność. W jej skład weszli m.in. Lech Wałęsa, Jerzy Turowicz, Tadeusz Mazowiecki i Bronisław Geremek. Mimo braku legalności, struktury nie zostały rozbite, gdyż obawiano się kolejnych strajków. Były one prawdopodobne z racji pogarszającej się sytuacji gospodarczej. W związku z tym Tymczasowa Rada wystąpiła do USA o zniesienie sankcji gospodarczych ustanowionych jeszcze w 1981 roku. Wkrótce nasiliła się działalność Pomarańczowej Alternatywy, organizacji, która w ramach protestu organizowała przeróżne happeningi np. pochody młodzieży przebranych za krasnoludki. Kiedy wybuchły kolejne fale strajków w lecie 1988 r. szef MSW gen. Czesław Kiszczak wystąpił do opozycji o spotkanie w kwestii zmiany ustroju państwa. Było to wówczas jedyne racjonalne wyjście. Możliwość wprowadzenia kolejnego stanu wojennego została szybko odrzucona. Przesądziła o tym niesłabnąca recesja gospodarcza i powszechne niezadowolenie społeczeństwa. Ponadto nowy sekretarz KPZR - Michaił Gorbaczow, w odróżnieniu od Breżniewa nie popierał siłowego rozwiązania problemu. Ponadto samo ZSRR chyliło się ku upadkowi, a nastanie nowej epoki było nieuchronne.

Bezkrwawy upadek komunizmu został ustalony w 1989 r. w trakcie tzw. rozmów Okrągłego stołu. Po raz pierwszy komunistyczna władza wyraziła zgodę na przerzucenie części odpowiedzialności za rządzenie państwem na barki opozycji. Zanim jednak doszło do spotkania, przełomowa okazała się debata pomiędzy Alfredem Miodowiczem, a Lechem Wałęsą. Ku zaskoczeniu widzów bezspornie to Wałęsa wyszedł z niej obronną ręką. Rozmowy pomiędzy ekspertami dwóch obozów trwały od 6 lutego do 5 kwietnia. W ramach konsensusu ustalono:

- " Prawo zgłaszania kandydatów na posłów na najbliższych wyborach przysługiwało nie tylko PZPR i ich satelitom, ale i innym organizacjom skupiającym, co najmniej 3 tys. członków.
- " Wolne organizacje mogły zdobyć, co najwyżej 35% ogólnej liczby mandatów.
- " Wprowadzono dwuizbowy parlament.
- " Wybory do Senatu nie były ograniczone żadną klauzulą.
- " Zastąpiono Radę Państwa urzędem prezydenta.

Wybory do Sejmu X kadencji okazały się zwycięstwem opozycji. W dniu 4 czerwca 1989 r.

Solidarność zdobyła graniczne 35% mandatów w izbie niższej i 99 na 100 mandatów w Senacie. Skonsolidowana opozycja utworzyła Obywatelski Klub Parlamentarny. I mimo, że Polskę czekała jeszcze długa droga do stabilizacji i dekomunizacji, to cytując słowa Joanny Szczepkowskiej, wypowiedziane w Dzienniku telewizyjnym : [...]Proszę państwa, 4 czerwca 1989 roku skończył się w Polsce komunizm[...].